

Mimořádná okamžitá pomoc (MOP) pro cizince s dočasnou ochranou

Úvodní informace

Základní poradenství – každý občan má právo na základní poradenství, vedoucí k řešení jeho nepříznivé životní situace

Doporučení pro urychlení zpracování žádosti – osobní návštěva na kontaktním pracovišti ÚP ČR (referent či sociální pracovník), který se žadatelem individuálně projedná aktuální životní situaci, vydá příslušné tiskopisy a poradí, jaké podklady je nutné přiložit k žádosti

Objednání na kontaktní pracoviště ÚP ČR – je možné přes objednací systém na vybrané pracovní dny

Podání MoP vždy na předepsaném tiskopise MPSV – dostupné na kontaktní pracovišti ÚP ČR nebo [webovém portále MPSV](#)

Doporučujeme řešit MOP s žadatelem za přítomnosti překladatele z důvodu jazykové bariéry ([lze využít i linku 950 180 100](#)) + vždy je nutné detailně vysvětlovat všechny požadavky + předat žadateli protokol + v případě potřeby také výzvu k doložení rozhodných skutečností výzvu k doložení.

Podání je možné – osobně na kontaktním pracovišti ÚP ČR (přepážka), na podatelnu ÚP ČR, prostřednictvím České pošty, a.s., datovou schránkou, identitou občana (BankID, Mobilní klíč eGovernment), emailem se zaručeným elektronickým podpisem

Lhůta pro vydání rozhodnutí – bezodkladně, nejpozději do 30 dnů od zahájení řízení

Způsob výplaty – bezodkladně, a to bezhotovostně převodem na bankovní účet, poštovním poukazem, typizovanými poukázkami...

Rozhodné období – příjmy

Rozhodné období tvoří 3 kalendářní měsíce předcházející aktuálnímu měsíci včetně aktuálního měsíce.

ÚP ČR má možnost v ojedinělých případech použít správní uvážení a vycházet pouze z aktuálního měsíce, pokud není spravedlivé hodnotit příjmy, majetek a sociální poměry za 3 předcházející měsíce.

ÚP ČR má možnost v ojedinělých případech použít správní uvážení při posuzování příjmů a určité příjmy zohlednit jen zčásti nebo vůbec.

MoP pro občany UA s dočasnou ochranou

U MoP pro občany UA s dočasnou ochranou se zkoumají stejné podmínky pro přiznání dávky jako u občanů bez doplňkové ochrany (např. příjmy, okruh společně posuzovaných osob...)

Občanům UA s dočasnou ochranou lze poskytnout 3 typy MOP:

a) Nezbytný jednorázový výdaj

b) Jiná událost

c) Vážná újma na zdraví

Jde o situace, při nichž se ze zákona nezjišťuje podmínka **bydliště**.

MOP z důvodu úhrady nezbytného jednorázového výdaje

– osoba nemá s ohledem na příjmovou, sociální a majetkovou situaci dostatečné prostředky na úhradu výdaje. Jde o jednorázový výdaj spojený zejména se zaplacením správních poplatků při prokázání ztrátě osobních dokladů, při vydání duplikátu rodného listu nebo dokladů potřebných k přijetí do zaměstnání, s úhradou jízdného v případě ztráty peněžních prostředků, a v případě nezbytné potřeby s úhradou noclehu. Může se přihlídnout k okruhu společně posuzovaných osob, max. výše až do výše požadovaného nákladu.

Příklady využití, které nejsou explicitně popsány v zákoně:

- v případě okradení (doklady, ubytování)
- na úhradu vstupní lékařské prohlídky při nástupu do zaměstnání
- **na jízdné** (KACPU Ostrava z důvodu přidělení ubytování)
- na ubytování, na nedoplatky v rámci vyúčtování (jelikož jim nevzniká nárok na doplatek na bydlení)
- na stěhování
- na úhradu **jistoty** (kauce) + provize realitní kanceláři

MOP na úhradu jízdného

- do KACPU Ostrava z důvodu přidělení ubytování – jednosměrná jízdenka do Ostravy, na KoP Ostrava lze požádat o MOP na úhradu jízdného do místa přiděleného HUMPO ubytování
- návrat na Ukrajinu – možné uhradit cestu autobusem do nejbližšího města na Ukrajině, nutné ověřit možnost zařazení do pilotního projektu MV ČR pro až 430 navrátilců

MOP na úhradu jistoty

– výše až do 3x nájemného, odchod osoby ze substandardní formy bydlení (ubytovny, bezdomovec...), hrozí ztráta bydlení (končí NS, HUMPO ubytování) ... (lze přihlídnout i k provizi realitní kanceláře)

Podklady k žádosti – smlouva o smlouvě budoucí nebo postačí prohlášení od majitele/pronajímatele (formulář je dostupný na příslušném pracovišti ÚP ČR), rozpis nákladů na bydlení – výše nájemného, obytná plocha; žádosti cizince s DO je nutné seznámit majitele/pronajímatele s možností evidence bytu v tzv. EBS (vyšší započitatelné náklady na bydlení u HuD)

+ podkladem může být i vyjádření sociálního pracovníka

Zkoumá se:

- dlouhodobá udržitelnost bytu (např. příliš vysoké náklady na bydlení, služby a energie, nepřiměřená velikost bytu)
- technický stav bytu (např. dezolátní stav bytu, problematičtí ubytovatelé), je nutná i místní znalost vyloučených lokalit
- možnost využití finančních prostředků z jiných zdrojů (např. NNO, dary)

Doporučení:

- byt by měl splňovat specifické potřeby občanů (např. bezbariérovost)
- pronájem částečně vybaveného bytu

Pomoc musí být účelná a smysluplná, není možné klienta podpořit v případě pro něj nesplnitelných podmínek (vysoký nájem). ÚP ČR musí být dobrým hospodářem a plnit podmínky zákona. Správní uvážení lze využít k nepřihlédnutí k některému z příjmů. Není možné vždy vyhovět představám, nárokům žadatele (dům se zahradou, určitá lokalita...). Je nutná úzká spolupráce s dalšími státními i nestátními organizacemi, účast na platformách pro začleňování cizinců, přednášková činnost („osvěta“).

MOP z důvodu jiné události

– jedná se o takovou událost, kterou nebylo možné s ohledem na její rozsah předvídat ani jí předejít (např. pandemie nemoci, energetická krize, nedoplatky vyúčtování za energie, inflace...). Zkoumá se okruh společně posuzovaných osob, maximální výše činí 20x životního minima jednotlivce za kalendářní rok (97 200,- Kč), poskytnutá výše se odvíjí od příjmové a majetkové situace rodiny.

Specifické u cizinců s dočasnou ochranou je:

- dlužný poplatek za nouzové ubytování (HUMPO) po 150 dnech = cizinec doloží doklad o ubytování v daném (dlužném) měsíci od ubytovatele + vyčíslenou výši dluhu
- doporučená je výplata na bankovní účet poskytovatele ubytování
- přednostně je nutné uplatnit žádost o humanitární dávku
- je nutná úzká spolupráce s krajským úřadem (poskytuje kompenzace za bydlení – HUMPO) a rovněž se sociálním odborem obce a sociálními pracovníky neziskových organizací = řešení neúnosné bytové situace

c) MoP z důvodu hrozby vážné újmy na zdraví – dávka pro osoby, které nesplňují podmínky pro přiznání opakovaných dávek HN (PnŽ, DnB), ale s ohledem na nedostatek finanční prostředků jim hrozí vážná újma na zdraví. Maximální výše činí výši existenčního minima (3 130,- Kč), u nezaopatřeného dítěte max. výši životního minima (dle věku) – výše doplňuje příjem osoby.

Specifické u cizinců s dočasnou ochranou je:

- do příjmů se započítává humanitární dávka

MOP z důvodu hrozby vážné újmy na zdraví

– dávka pro osoby, které nesplňují podmínky pro přiznání opakovaných dávek HN (PnŽ, DnB), ale s ohledem na nedostatek finanční prostředků jim hrozí vážná újma na zdraví. Maximální výše činí výši existenčního minima (3 130,- Kč), u nezaopatřeného dítěte max. výši životního minima (dle věku) – výše doplňuje příjem osoby.

Specifické u cizinců s dočasnou ochranou je: do příjmů se započítává humanitární dávka